

10.10.2012

Mezinárodní den mateřských center

Před třemi lety jsme se na valné hromadě Mezinárodní sítě mateřských center ve Vídni dohodli, že budeme společně slavit mezinárodní den. Ustanovení mezinárodního dne vycházelo ze zájmu jednotlivých zemí i mateřských center více se vzájemně poznat a také na sebe více upozornit. Proto jsme se dohodli, že každý rok bude v centru pozornosti jedna země. První rok patřil „kolébce“ mateřských center Německu. Ve druhém roce se představilo Bulharsko se svými romskými centry, což je velká rarita, která se však může stát inspirací v dalších zemích.

Letos se o pozornost ucházela Argentina a my z České republiky, a to především s ohledem na 20. výročí vzniku prvního mateřského centra a 10. výročí Sítě mateřských center. Přišli jsme s nápadem prezentovat obě země společně, vytvořit tak interkontinentální most a představit mezinárodní síť MINE v širokém celosvětovém měřítku, jakkoliv mateřských center mimo Evropu kromě Spojených států

amerických zatím najdete poskrovnu. Připravovali jsme se na hledání příkladů podobnosti obou zemí, historického propojení i současné spolupráce, která by tak mohla být rozšířena o spolupráci našich mateřských center s argentinskými. Tušíme, že by nás možná nakonec velmi překvapilo, kolik podkladů k prezentaci bychom našli. Na poslední chvíli však argentinské kolegyně od nápadu upustily

s obavami, že nemají na řádné představení dost kapacity, i s určitým ostychem, že ještě nejsou tak daleko, aby jejich práce měla být předvedena na mezinárodním poli. Marné byly naše argumenty, že není důležité, jak dlouho existují a jak širokou škálu programů nabízejí, že bychom dokonce mohli společně přenést na mezinárodní pole příslovečnou vzájemnou podporu mezi mateřskými centry, kdy starší – a tedy zdánlivě silnější – centra pomáhají mladším a vzájemně se inspiřují.

„Ohniskovou“ zemí mezinárodního dne mateřských center zůstala nakonec Česká republika sama. Je nám líto, že se nepodaří uskutečnit vizi interkontinentální prezentace, technologie 21. století nabízí skvělou šanci hledat spolupráci napříč kontinenty, vnímat jedinečnost naší práce v kontextu lidí v jiných koutech světa, poznávat se, být jen na dálku, a hledat, co nás spojuje.

ť mateřských center, o. s., v České republice
á co představovat. Hnutí mateřských center
nás nečekaně pevně zakořenilo. Za prvních
set let, kdy jsem se snažila zcela spontánně
rozšíření myšlenky mateřských center a kdy
technická podpora komunikace spočívala na
respondenci psané ručně nebo na psacím
roji a posílané běžnou poštou, případně na
vních telefonních linkách, vzniklo přes sto
mateřských center. A to navzdory tomu, že se
dalo o zcela nový fenomén občanské spo-
nosti. V tehdejší době navíc existoval určitý
přor k institucionalizaci v podobě zakládání
lenství v občanském sdružení.

om mateřských center nastal po založení
ě mateřských center, o. s., a to především
poloviny roku 2005, kdy jsme získali fi-
niční zdroje na odměny lidí a kdy skončila
čistě dobrovolnické práce. Tým lidí se po-
pně rozšiřoval a jejich práce přispívala a při-
vá nejen k podpoře mateřských center, ale
é k prosazování společných zájmů, přede-
m na posilování občanského života v ko-
nitě, hodnot rodiny, mezigeneračních
ahů a rodičovství pro společnost, stejně
o rovné příležitosti pro všechny a zdravý
ot ve zdravém prostředí. Od roku 2005 se
et členů Sítě mateřských center, o. s., ztroj-
obil. A přesto, že některá centra bohužel
ůsledku ekonomické recese nezískala po-
né finanční zdroje pro svoji udržitelnost
ončí, další centra přibývají.

em je Sít mateřských center, o. s., ve srov-
í s jinými zeměmi výjimečná kromě počtu
ských center, kdy jsme v počtu center na
et obyvatel zaujali nejvyšší příčku? Mateř-
centra v jednotlivých evropských zemích
svoji atmosférou podobají navzdory eko-
nickým i kulturním podmínkám, ale nabízí
zájemné čerpání inspirací, jak programů,
například kreativních nápadů. Rozlišnost
ná především v porovnání sítí v jednotlivých
zemích – tedy pokud existují. V červnu

se náš téměř celý zaměstnanecký tým účastnil
workshopu v rámci projektu mezinárodní sítě
MC MINE (financovaného z programu celoži-
votního učení Grundtvig NAEP) v Nizozem-
sku. Sešlo se tu kolem padesáti představitelk
MC z deseti zemí. Po týdenním pobytu došly
české účastnice k závěru, že naše centra a Sít
MC mají nejpropracovanější know-how, a to
nejen na papíře, ale především v praxi, že
máme pevné základy, na kterých se můžeme
dál rozvíjet a spolupracovat.

Česká Sít MC od počátku kladla důraz na pře-
nesení principů know-how práce v centrech
na úroveň spolupráce v Síti MC. Tedy na vzá-
jemnou podporu prostřednictvím svépomoci,
vzájemného sdílení, inspirace a učení, stejně
tak i soudržnost navzdory rozdílům. Mateřská
centra totiž dnes vznikají za velmi odlišných
podmínek, a to ve velkých městech i malých
vesnicích, za poměrně štedré podpory obce,
ale i bez finančních zdrojů. Některá centra
směřují k udržitelnému životu, jiná jsou laděna
například křesťansky. Najdete centra s boha-
tým celotýdenním programem i centra, kde
se rodiny scházejí jen několikrát do týdne.
Všechna však staví na principu otevřenosti
všem příchozím. Spolupráce v rámci Sítě MC
se díky práci krajských koordinátorek částečně
přenesla do jednotlivých krajů, kde mají centra
k sobě blíže. Naším cílem je dosáhnout ob-
dobných podmínek ve všech krajích.

Podmínky v jednotlivých obcích hodně závisejí
na spolupráci na úrovni komunitního života.
Proto jsme propracovali metodiku spolupráce
na komunitní úrovni, ta se pak shodou okol-
ností stala základem mezinárodní kampaně
komise Huairou, která úzce spolupracuje
s OSN. Pilotního modelu kampaně Local to
Local se úspěšně zúčastnila i česká mateřská
centra. Cílem této kampaně je boření bariér
a vytváření „starostlivé či pečující komunity“,
na níž se podílí občanská společnost spolu
s představiteli obcí.

Kampaně se staly rovněž propracovaným spe-
cifikem české Sítě MC. Kampaně využíváme
jako nástroje k prosazování společných zájmů
mateřských center a ve svém důsledku rodiny
obecně. Začínali jsme kampaní Společnost
přátelská rodině, poprvé vyhlášenou v roce
10. výročí Mezinárodního roku rodiny (2004),
kdy jsme chtěli upozornit na české prostředí,
které bylo málo vstřícné rodinám. Situace se
začala od té doby měnit, ale zatím není zcela
ideální, a tak v kampani pokračujeme. Díky pro-
jektům podpořeným z Evropského sociálního
fondu a z operačního programu Lidské zdroje
a zaměstnanost jsme se zaměřili na zaměstna-
vatelské podmínky. V současné době realizu-
jeme velký projekt Společnost přátelská rodině,
jehož hlavním cílem je zlepšení podmínek na
trhu práce pro rodiče s malými dětmi.

Tato kampaň inspirovala Ministerstvo práce
a sociálních věcí k vyhlášení soutěže Obec přá-
telská rodině. Kampaň vyhláší MPSV spolu
se Sítí mateřských center, Stálou komisí pro
rodinu a rovné příležitosti Poslanecké sně-
movny Parlamentu ČR a s Asociací center pro
rodinu. Soutěž je zaměřena na vytváření pro-
denní politiky v obcích. Okruhem tedy do-
zrálé plody letitého usilování Sítě MC.

Dalším příkladem jedinečnosti působení ma-
teřských center v České republice je i škola ob-
čanského života, kterou zakladatelky a provo-
zatelky mateřských center procházejí. Tyto
ženy postupují v duchu slov Jana Amose Ko-
menského: „Veřejné záležitosti patří do veřej-
nosti. Co se všech týká stejnou měrou, měli
by všichni řešit, nebo o tom přinejmenším vě-
dět.“ A výsledky jejich kroků se pak odrážejí
v jejich odvaze vstupovat na pole komunální
politiky nejen v rámci práce nejrůznějších ko-
misí a pracovních skupin, ale i na kandidátky
do volených orgánů. Schopnost těchto žen
potvrzují zvyšující se počty úspěšných zástu-
pitelk, radních a dokonce se objevují před-
stavitelky mateřských center na postech
místostarostek i starostek.

Příklady osobního nasazení v občanském ži-
votě osobností z mateřských center bude ur-
čitě patřit k jednomu z bodů prezentace české
Sítě mateřských center v rámci Mezinárodního
dne mateřských center 10. 10. 2012. ■

